

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ζ' ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 845 /2022

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Κλιμακίου Δημήτριο Πέππα, Σύμβουλο, και τα μέλη Σωτήριο Μπακέα, Πάρεδρο, και, κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, Παναγιώτη Τσεκούρα, Εισηγητή.

Συνήλθε την 1η Νοεμβρίου 2022 μέσω τηλεδιάσκεψης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 295 παρ. 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 336 παρ. 1 και 357 του ν. 4700/2020 (Α' 127), προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα της διαδικασίας ανάθεσης και του σχεδίου σύμβασης για την «Παροχή Υπηρεσιών Λογιστικής και Διοικητικής Υποστήριξης της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.», συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 2.632.500 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης και χωρίς Φ.Π.Α.) και συμβατικού τιμήματος 1.647.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α. και δικαίωμα προαίρεσης). Ο φάκελος της υπόθεσης υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 6.10.2022 (αρ.πρωτ. ΕλΣυν 55964/6.10.2022) και συμπληρώθηκε στις 18.10.2022 (αρ. πρωτ. ΕλΣυν 58094/18.10.2022).

Άκουσε την εισήγηση του Εισηγητή Παναγιώτη Τσεκούρα.

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Το σχέδιο της ανωτέρω σύμβασης και η υποκείμενη διαγωνιστική διαδικασία που διεξήχθη από την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (εφεξής Ε.Α.Γ.Μ.Ε.), η οποία συνιστά νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που συστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45) και έχει ως σκοπό τη διερεύνηση και την επιστημονική

παρακολούθηση γεωλογικών και μεταλλευτικών ζητημάτων για λογαριασμό του Δημοσίου, την εκπόνηση μελετών και παροχή γνωμοδοτήσεων και γνωματεύσεων προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε θέματα γεωεπιστημών, γεωλογικών κινδύνων, γεωπεριβάλλοντος, ενέργειας, μεταλλευτικής και άλλων συναφών αντικείμενων, τη γεωλογική, υδρογεωλογική και μεταλλευτική έρευνα της Χώρας και τη μελέτη αξιοποίησης του υπόγειου πλούτου της, καθώς και την άσκηση ελεγκτικών και ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων, παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του παρόντος Κλιμακίου για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 324 παρ. 1 του ν. 4700/2020.

2. Το Κλιμάκιο, κατά τον έλεγχο των σχεδίων συμβάσεων και των οικείων πράξεων για την ανάδειξη αναδόχου σε δημόσια υπηρεσία, ερευνά, προς τον σκοπό της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και της εμπέδωσης της αρχής της διαφάνειας, εάν τα όργανα των αναθετουσών αρχών, ερμηνεύοντας και εφαρμόζοντας τη νομοθεσία που διέπει τον διαγωνισμό και την οικεία σύμβαση, κινήθηκαν εντός της δυνατής ερμηνείας του νόμου, δηλαδή εάν είναι νομικώς υποστηρίξιμη η ερμηνευτική εκδοχή, επί της οποίας βασίστηκαν οι πράξεις της διαδικασίας και το σχέδιο σύμβασης, καθώς και εάν οι πράξεις που εκδόθηκαν χαρακτηρίζονται από ουσιώδεις πλημμέλειες, δηλαδή από πλημμέλειες που πλήττουν θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς ή στη συγκεκριμένη περίπτωση επηρέασαν το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, κατά την άσκηση της κατά την παρούσα διαδικασία αρμοδιότητάς του το Κλιμάκιο δεν υποκαθίσταται στις ουσιαστικές ή τεχνικές κρίσεις που εξέφεραν τα όργανα των αναθετουσών αρχών, αρκούμενο στον έλεγχο εάν οι κρίσεις αυτές φέρουν επαρκή αιτιολογία και δεν υπερβαίνουν τα άκρα όρια της διακριτικής τους ευχέρειας.

3. Η ελεγχόμενη διαδικασία διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147), καθώς και από τους όρους της οικείας διακήρυξης.

4. Ο ν. 4412/2016 ορίζει, στο άρθρο 18, ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού (...)» και, στο άρθρο 75 υπό τον τίτλο «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», ότι «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) (...) β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους (...) 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει (...) τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. (...) 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης

έναντι επαγγελματικών κινδύνων. (...) 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. (...) 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης (...)).

5. Σχετικά με την απόδειξη της ικανότητας των υποψηφίων στο άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», όπως αυτό τροποποιήθηκε από 1.6.2021 με το άρθρο 29 του ν. 4782/2021 (Α' 36), ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παρ. (...) 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη (...) της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 (...) 4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α'. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο. 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α',

ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών (...)). Στο δε Παράρτημα XII «Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής» του Προσαρτήματος Α' ορίζεται ότι: «Μέρος Ι: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα είναι δυνατόν, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) (...) β) οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών. Μέρος ΙΙ: Τεχνική ικανότητα. Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75: α) οι ακόλουθοι κατάλογοι: (...) ii) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών που παραδόθηκαν ή εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία τριετία. (...) β) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών (...) ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας (...), γ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο οικονομικός φορέας για την εξασφάλιση της ποιότητας και των μέσων μελέτης και έρευνας της

επιχείρησης του, δ) αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και των συστημάτων ανίχνευσης που θα είναι σε θέση να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ε) εάν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι σύνθετα ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε κάποιον ιδιαίτερο σκοπό, έλεγχος διενεργούμενος από την αναθέτουσα αρχή ή, εξ ονόματος της, από αρμόδιο επίσημο οργανισμό της χώρας (...) ο έλεγχος αυτός αφορά το παραγωγικό δυναμικό του προμηθευτή ή τις τεχνικές ικανότητες του παρόχου υπηρεσιών και, όπου κριθεί απαραίτητο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτός διαθέτει καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας, στ) αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αξιολογούνται ως κριτήριο ανάθεσης, ζ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης, η) δήλωση στην οποία αναφέρονται το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη και ο αριθμός των στελεχών της επιχείρησής του κατά τα τελευταία τρία χρόνια, θ) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εργολήπτης για την εκτέλεση της σύμβασης (...)

6. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα κάτωθι:

A) Οι αναθέτουσες αρχές είναι καταρχήν ελεύθερες, στο πλαίσιο της διακριτικής τους ευχέρειας, να διαμορφώνουν κατά την κρίση τους τους όρους της διακήρυξης και να καθορίζουν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής (καταλληλότητας), βάσει των οποίων πιστοποιείται αφενός η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και αφετέρου η τεχνική και επαγγελματική επάρκεια των διαγωνιζομένων, προκειμένου να τους

επιτραπεί η συμμετοχή στον διαγωνισμό ανάθεσης της οικείας δημόσιας σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τους τις εκάστοτε ανάγκες τους, καθώς και τη φύση και τις ιδιαιτερότητες της σύμβασης. Για τον λόγο αυτό, η θέσπιση με την οικεία διακήρυξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, που οι αναθέτουσες αρχές κρίνουν πρόσφορα ή αναγκαία για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών τους και δη για τη διασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου οικονομικών και τεχνικών ικανοτήτων ή/και εμπειρίας, που κατατείνουν στην άρτια οικονομική και τεχνική εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι παραβιάζει άνευ ετέρου τις θεμελιώδες αρχές του ενωσιακού δικαίου, που έχουν ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη, και ιδιαιτέρως τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται ενδεχομένως αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν δυνητικών υποψηφίων, που δεν πληρούν τα κριτήρια αυτά, αφού από τη φύση τους οι εκάστοτε τιθέμενοι όροι της διακήρυξης περιορίζουν τον κύκλο των δυνάμενων να ανταποκριθούν και να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό οικονομικών φορέων. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, τα θεσπιζόμενα ως άνω κριτήρια ποιοτικής επιλογής πρέπει να αφορούν στην ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης, να είναι συναφή ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο αυτής αλλά και πρόσφορα για τη διακρίβωση της αντίστοιχης οικονομικής και τεχνικής ικανότητας των διαγωνιζομένων. Τυχόν δε περιορισμοί που θέτουν αυτά τα κριτήρια επιλογής στην πρόσβαση στον διαγωνισμό πρέπει να δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος και να αποδεικνύεται ότι ο σκοπός, για τον οποίο θεσπίστηκαν, δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά με λιγότερο περιοριστικό για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού τρόπο. Σε διαφορετική περίπτωση τα τιθέμενα κριτήρια επιλογής τελούν σε δυσαναλογία με τον επιδιωκόμενο σκοπό και συνεπάγονται μη νόμιμο περιορισμό των γενικών αρχών του ανταγωνισμού και της ίσης

μεταχείρισης μεταξύ των σχετικώς δραστηριοποιούμενων οικονομικών φορέων (περιορισμό στην άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών του δικαίου της ΕΕ) (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 505/2021, 2141, 2494/2020, Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. 1265/2019, Έβδομο Τμ. 576/2022, 1241, 1136/2021, VI Τμ. 979, 300/2019, 850, 609, 608/2018, 1071/2017).

Β) Ειδικώς δε κριτήριο επιλογής, που απαιτεί, κατ' άρθρο 75 του ν. 4412/2016, προς απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων οικονομικών φορέων τη συνδρομή ενός ελάχιστου ετήσιου κύκλου εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου ειδικού κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση, πρέπει να αναφέρεται στην πλησιέστερη στον χρόνο έκδοσης της οικείας διακήρυξης διαγωνισμού οικονομική χρήση ή έτος, δυνάμενη, κατ' επιλογή της αναθέτουσας αρχής, να εξικνείται σε βάθος έως και τριών (3) ετών κατ' ανώτατο όριο, ώστε να διασφαλίζεται η όσο το δυνατόν εγγύτερη στον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης οικονομική επάρκεια των υποψηφίων αναδόχων. Συνεπώς, κριτήριο επιλογής (όρος της διακήρυξης), με το οποίο επιλέγονται ως έτη αναγωγής για την απόδειξη του απαιτούμενου ύψους του γενικού ή ειδικού κύκλου εργασιών και συνακόλουθα του κριτηρίου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων αυτά που προηγούνται του τελευταίου πριν τη δημοσίευση της διακήρυξης έτη, του τελευταίου εξαιρουμένου, είναι μη νόμιμος. Και τούτο, διότι με τον τρόπο αυτό περιορίζεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των δυνητικά ενδιαφερόμενων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό οικονομικών φορέων μόνον σε εκείνους που πληρούν το οικείο κριτήριο κατά τα έτη που καθορίστηκαν ως κρίσιμα, κατ' αποκλεισμό εκείνων που ενδεχομένως πληρούσαν το κριτήριο αυτό κατά το έτος που προηγείται του χρόνου δημοσίευσης της διακήρυξης, το οποίο, ως εγγύτερο του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού είναι και το πλέον πρόσφορο για τη διακρίβωση της καταλληλότητας (οικονομικής

επάρκειας) των υποψηφίων (βλ. ΕλΣυν Ολ. 180/2022, 1136/2021, Έβδομο Τμ. 576, 354/2022). Ο καθορισμός δε από την αναθέτουσα αρχή της κρίσιμης ως άνω ζετίας σε χρονική περίοδο που προηγείται του τελευταίου έτους πριν από τη δημοσίευση της διακήρυξης για τον λόγο ότι υπήρχαν διαθέσιμα και ασφαλή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον γενικό ή/και ειδικό κύκλο εργασιών των διαγωνιζομένων (επειδή κατά το έτος που προηγείται της δημοσίευσης της διακήρυξης δεν είχαν οριστικοποιηθεί τα οικονομικά δεδομένα των υποψηφίων, καθόσον δεν είχε λήξει ακόμη η νόμιμη προθεσμία για την έγκριση και δημοσίευση των οικονομικών τους καταστάσεων και εκκρεμούσε η υποβολή φορολογικών δηλώσεων για το έτος αυτό), δεν είναι νόμιμος. Τούτο διότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄ του ν. 4412/2016, η απαίτηση για την ύπαρξη ορισμένου ύψους κύκλου εργασιών μπορεί να αποδειχθεί και με σχετική δήλωση του οικείου οικονομικού φορέα (βλ. ΕλΣυν Ολ. 180/2022, σκ. 20, Έβδομο Τμ. 576/2022). Στο ίδιο πλαίσιο, ομοίως μη νόμιμη είναι η επιλογή της αναθέτουσας αρχής να ζητεί από τους υποψηφίους στοιχεία που αφορούν την αναλογία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των λογαριασμών τους με αναγωγή σε έτη μεταξύ των οποίων, όμως, δεν περιλαμβάνεται το τελευταίο πριν τη δημοσίευση της διακήρυξης (ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 1243/2021).

Γ) Ακόμη, τα κριτήρια επιλογής για την τεχνική και επαγγελματική επάρκεια των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων, που συναρτούν την παραδεκτή συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία με την απαίτηση συνδρομής και απόδειξης από αυτούς εμπειρίας σε προηγούμενες συμβάσεις με αντικείμενο όμοιο με τις υπό ανάθεση υπηρεσίες, αξιολογείται και ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή αν πληρούνται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που απαριθμούνται εξαντλητικώς και περιοριστικώς στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄ του ν. 4412/2016 (βλ. ΔΕΕ απόφαση της 7.9.2021, Ecoservice Clairpeda

UAB, C-927/2019, σκ. 85, βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 576/2022, πρβλ. ΕλΣυν VI Τμ. 3057/2014 κ.ά.), και είναι οι κατάλογοι των κυριότερων συμβάσεων όμοιου ή και αντίστοιχου αντικειμένου με την προς ανάθεση σύμβαση, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία ή και πριν από αυτήν, όταν κρίνεται απαραίτητο από την αναθέτουσα αρχή για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού. Καθιερώνεται κατ' αυτόν τον τρόπο «ένα κλειστό σύστημα», βάσει του οποίου η εξαντλητική απαρίθμηση των στοιχείων που αποδεικνύουν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων προσδιορίζουν, το περιεχόμενο της δυνατότητας της οικείας αναθέτουσας αρχής να ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις των οικείων κριτηρίων επιλογής, υπό την έννοια ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί την πλήρωση μόνο εκείνων των απαιτήσεων που είναι δυνατόν να συναχθούν από αυτά τα αποδεικτικά μέσα (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 576/2022, πρβλ. ΔΕΕ αποφάσεις της 13.7.2017, Ingsteel spol. s r.o., Metrostav a.s. C-76/2016, σκ.32, της 18.10.2012 κ.ά.).

7. Ο ως άνω ν. 4412/2016 ορίζει στο άρθρο 45 ότι «1. (...) 3. Ο Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (...) περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: α) (...) β) τον προϋπολογισμό της σύμβασης και την τεκμηρίωσή του (...)». Κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης, ερμηνευόμενης σύμφωνα με την αρχή της οικονομικότητας (άρθρο 33 περ. α' υποπερ. αα' του ν. 4270/2014 - Α' 143), για να είναι νόμιμη η ανάθεση παροχής υπηρεσιών από ν.π.δ.δ. απαιτείται να προκύπτει από τα έγγραφα της διαδικασίας ανάθεσης, πλην άλλων, ο τρόπος υπολογισμού της προϋπολογιζόμενης δαπάνης. Ειδικότερα, πρέπει να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου της σύμβασης κατά τρόπο ειδικό και ορισμένο τα στοιχεία από τα οποία τεκμηριώνεται το μέγεθος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης (π.χ. έρευνα αγοράς, συγκριτικά στοιχεία άλλων διαγωνισμών με συναφές αντικείμενο), ώστε να αιτιολογείται επαρκώς το εύλογο της έκτασης της δημοσιονομικής επιβάρυνσης του

φορέα (ΕλΣυν. Ζ' Κλ. 306/2019, 171/2020 κ.ά.). Κατόπιν τούτων, τυχόν παράλειψη τεκμηρίωσης του προϋπολογισμού του ελεγχόμενου φυσικού αντικείμενου από τα έγγραφα του φακέλου της σύμβασης συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια της διαδικασίας (βλ. ΕλΣυν Ζ' Κλιμ. 430, 279/2019 κ.ά.).

8. Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της ελεγχόμενης σύμβασης προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 9 έως 15 που ακολουθούν.

9. Με την 29/8/6.6.2022 απόφαση του ΔΣ της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. εγκρίθηκε η διενέργεια ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάθεση του αντικείμενου με τίτλο «Παροχή Υπηρεσιών Λογιστικής και Διοικητικής Υποστήριξης της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.755.000 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) για 36 μήνες, πλέον δικαιώματος προαίρεσης για παροχή υπηρεσιών αξίας 877.500 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (ποσοστό 50% επί του ποσού της σύμβασης) [βλ. και 12/4/24.3.2022 απόφαση ΔΣ Ε.Α.Γ.Μ.Ε. περί ανάληψης πολυετούς υποχρέωσης]. Στην από 2.6.2022 εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. που ελήφθη υπόψη από το ΔΣ του εν λόγω φορέα για τη λήψη της ως άνω 29/8/6.6.2022 απόφασής του, καθώς και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, όπως συμπληρώθηκε, τεκμηριώνεται η επιλογή του ν.π.δ.δ. να αναθέσει σε τρίτο ιδιώτη τις εν θέματι υπηρεσίες (βλ. έλλειψη τεχνογνωστικής ικανότητας προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεων, ανάγκη προσαρμογής φορέα στις απαιτήσεις λογιστικής/οικονομικής διαχείρισης του π.δ. 54/2018, σωρεία έργων προς υλοποίηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και του ΠΔΕ). Επιπλέον, στην εν λόγω εισήγηση αναλύεται ο προϋπολογισμός για τους 36 μήνες εκτέλεσης της σύμβασης ως αποτέλεσμα πολλαπλασιασμού του ποσού των 48.750 ευρώ (καθαρή αξία μονάδας) επί τους 36 μήνες ισχύος της σύμβασης, χωρίς, ωστόσο, να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου πώς έχει εξαχθεί το ποσό αυτό των 48.750 ευρώ.

10. Σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη (4752/10.6.2022), αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή: α) υπηρεσιών λογιστικής υποστήριξης (Α. Εξειδικευμένων οικονομικών - λογιστικών υπηρεσιών, Β. Υποστηρικτικών υπηρεσιών Τμήματος Οικονομικών Υπηρεσιών, Γ. Προϋπολογισμού – δημοσιονομικής παρακολούθησης και αναφορών, Δ. Οικονομικής παρακολούθησης έργων ΠΔΕ - ΕΣΠΑ, Ε. Υποστήριξης Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών και Μισθοδοσίας), β) διοικητικών υπηρεσιών υποστήριξης (Υποστηρικτικών υπηρεσιών Τμήματος Οικονομικών Υπηρεσιών) (βλ. άρθρο 1.3 και Παράρτημα Ι της διακήρυξης). Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας και τιμής, ένα δε εκ των αξιολογούμενων υποκριτηρίων ανάθεσης είναι το Β1 (Δομή & Οργάνωση Ομάδας Έργου), στο πλαίσιο του οποίου αξιολογούνται η προτεινόμενη δομή και οργάνωση της Ομάδας Έργου, η ροή εργασίας και ο συντονισμός μεταξύ των διαφορετικών κατά περίπτωση ειδικών ομάδων, ο βαθμός κάλυψης των αναγκών του Έργου, από το πλήθος της προτεινόμενης ομάδας έργου, από τα προσόντα, την επαγγελματική εμπειρία και τα καθήκοντα των στελεχών της Ομάδας Έργου, η καταλληλότητα/συμβατότητα της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας της Ομάδας Έργου σε σχέση με το γενικότερο πλαίσιο διαχείρισης (περιβάλλον του έργου), καθώς και η κατανομή του προσφερόμενου ανθρωποχρόνου σε σχέση με τη φύση των επί μέρους Παραδοτέων και Πακέτων Εργασίας.

11. Η διακήρυξη ορίζει, στο άρθρο 2.2.5, ότι «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού: 1. (...) 2. Να εμφανίζουν κερδοφορία για τις τρεις (3) τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (2018, 2019, 2020) ή κατά το διάστημα λειτουργίας τους αν αυτό είναι μικρότερο των τριών (3) ετών. 3. Ο ετήσιος

ειδικός κύκλος εργασιών του προσφέροντος που αφορά στην εκτέλεση υπηρεσιών στο αντικείμενο της παρούσας προκήρυξης (ήτοι λογιστικές και διοικητικές υπηρεσίες) κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες οικονομικές χρήσεις (ήτοι 2018, 2019, 2020) ή για όσο διάστημα ασκεί την επιχειρησιακή του δράση, εφόσον αυτό είναι μικρότερο, να είναι τουλάχιστον ίσος με το 150 % του προϋπολογισμού του αρχικού έργου χωρίς ΦΠΑ (μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) και εκ του οποίου τουλάχιστον το 100% να αφορά σε λογιστικές υπηρεσίες (...)), στο άρθρο 2.2.6 ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού: 1. Κατά τα έτη 2017 και έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς να έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον τρία (3) έργα/συμβάσεις υπηρεσιών στο αντικείμενο της παρούσας διακήρυξης και συνολικού προϋπολογισμού αυτών τουλάχιστον ίσου με το 50% του προϋπολογισμού του αρχικού έργου χωρίς ΦΠΑ (μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης). 2. Κατά τα έτη 2017 και έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, να έχουν ολοκληρώσει τρία (3) έργα/συμβάσεις υπηρεσιών στο αντικείμενο της παρούσας διακήρυξης σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης, εκ των οποίων το ένα (1) έργο/σύμβαση να είναι ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% του προϋπολογισμού του έργου (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης). 3. Να διαθέτουν τουλάχιστον 10ετη προϋπηρεσία σε λογιστικές, φοροτεχνικές υπηρεσίες. 4. Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέσουν για την εν λόγω σύμβαση ομάδα έργου που θα πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστον τον αριθμό και τα παρακάτω τυπικά προσόντα για την εκτέλεση του έργου: I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ/ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Οκτώ (8) Οικονομολόγοι-Λογιστές μέλη ομάδας έργου , που θα πρέπει να διαθέτουν κατά ελάχιστον τα παρακάτω τυπικά προσόντα: • Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Οικονομικής /

Λογιστικής κατεύθυνσης • Εμπειρία παροχής φοροτεχνικών - λογιστικών υπηρεσιών για τουλάχιστον 5 έτη (...) Για τις ως άνω Υπηρεσίες (ήτοι Οικονομικές / Λογιστικές Υπηρεσίες) απαιτείται να διατεθεί ένας (1) Υπεύθυνος Ομάδας Έργου, που θα πρέπει να διαθέτει κατά ελάχιστον τα παρακάτω τυπικά προσόντα: • Πτυχίο ΑΕΙ οικονομικής / λογιστικής κατεύθυνσης • Δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας Λογιστή-Φοροτεχνικού Α΄ τάξης (Π.Δ. 340/1998) Οικονομικού Επιμελητηρίου από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (...) Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Τέσσερα (4) Άτομα, για την Υποστήριξη Τμήματος Προμηθειών και Συμβάσεων που θα πρέπει να διαθέτουν κατά ελάχιστον τα παρακάτω τυπικά προσόντα: • Πτυχίο Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΑΕΙ). • Εμπειρία σε διοικητικές υπηρεσίες φορέων γενικής κυβέρνησης για τουλάχιστον 5 έτη. (...) Για τις ως άνω Υπηρεσίες (ήτοι Διοικητικές Υπηρεσίες) απαιτείται να διατεθεί ένας (1) Υπεύθυνος Ομάδας Έργου, που θα πρέπει να διαθέτει κατά ελάχιστον τα παρακάτω τυπικά προσόντα: • Πτυχίο Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΑΕΙ) Δημόσιας Διοίκησης (...) 5. Να διαθέτουν μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό τουλάχιστον το τριπλάσιο της ελάχιστης απαιτούμενης ομάδας έργου κατά το τρέχον έτος. Το σχετικό κριτήριο αξιολογείται ως απόδειξη της δυνατότητας του προσφέροντος να ανταποκριθεί στο έργο και στις ανάγκες που ενδεχομένως προκύψουν κατά την εκτέλεσή του».

12. Επιπλέον, στο άρθρο 2.2.9.2 της διακήρυξης ορίζεται ότι «B.1. (...) B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: (...) • δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα δημοσιευμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες οικονομικές χρήσεις (ήτοι 2018, 2019, 2020), ή για όσο χρόνο δραστηριοποιούνται, εφόσον είναι μικρότερος, σε περίπτωση που υποχρεούνται στην σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εφόσον ο προσφέρων δεν υποχρεούται σε σύνταξη ισολογισμού θα πρέπει να προσκομίσει αντίγραφα, των φορολογικών δηλώσεων ή των εκκαθαριστικών σημειωμάτων ή των εντύπων Ε3, για το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στις τρεις (3) χρήσεις ή για όσο διάστημα ασκεί την επιχειρησιακή του δράση εφόσον αυτό είναι μικρότερο, από τις οποίες να προκύπτει η κερδοφορία της επιχείρησης για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες οικονομικές χρήσεις (ήτοι 2018, 2019, 2020) ή κατά το διάστημα λειτουργίας τους αν αυτό είναι μικρότερο των τριών (3) ετών. • Υπεύθυνη δήλωση, όπου θα δηλώνεται ότι, ο ειδικός ετήσιος κύκλος εργασιών του προσφέροντος που αφορά στην εκτέλεση έργων στο αντικείμενο της παρούσας προκήρυξης (ήτοι λογιστικές και διοικητικές υπηρεσίες) κατά τις τρεις (3) προηγούμενες του έτους του διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις (ήτοι 2018, 2019, 2020) ή για όσο διάστημα ασκεί την επιχειρησιακή του δράση εφόσον αυτό είναι μικρότερο, είναι τουλάχιστον ίσος με το 150% του προϋπολογισμού του αρχικού έργου, χωρίς ΦΠΑ, (μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) εκ του οποίου τουλάχιστον το 100% αφορά σε λογιστικές υπηρεσίες (...) Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο (...) Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: (...) 3) Εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης και κωδικών δραστηριότητας (ΚΑΔ) από την ΑΑΔΕ από την οποία να προκύπτει η 10ετής εμπειρία σε υπηρεσίες λογιστικής, καθώς και την άδεια άσκησης επαγγέλματος (λογιστικές υπηρεσίες) στο όνομα του φορέα από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, από την οποία να προκύπτει η 10ετής εμπειρία σε υπηρεσίες λογιστικής. 4) Βιογραφικά των μελών της ομάδας έργου (σύμφωνα με το Υπόδειγμα Βιογραφικού Σημειώματος στο Παράρτημα VI

της παρούσας), Υπεύθυνες Δηλώσεις των μελών της ομάδας έργου και λοιπά αποδεικτικά έγγραφα όπου να προκύπτουν επακριβώς τα τυπικά προσόντα, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στην παράγραφο 2.2.6.4. 5) Ετήσιο πίνακα προσωπικού σε ισχύ κατά το τρέχον έτος και υπεύθυνη δήλωση με τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς (...)).».

13. Περίληψη της διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 6.6.2022, ενώ το πλήρες κείμενο αυτής δημοσιεύτηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (22PROC010733220).

14. Έως την καταληκτική προθεσμία υποβολής προσφορών (22.7.2022) υποβλήθηκε προσφορά μόνο από την ανώνυμη εταιρεία Κατόπιν του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, καθώς και της αξιολόγησης και αιτιολογημένης βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς της προσφέρουσας εταιρείας (συνολικός βαθμός 139,50), η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή τους (βλ. το από 31.8.2022 1^ο Πρακτικό που εγκρίθηκε με την 55/15/2.9.2022 απόφαση του ΔΣ της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.). Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού προχώρησε στην αποσφράγιση και αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς, η οποία ανήλθε σε ποσό 1.647.000 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και του δικαιώματος προαίρεσης, καθώς και στην εξαγωγή της σταθμισμένης βαθμολογίας της προσφοράς, και εισηγήθηκε την ανάδειξη της προσφέρουσας ως προσωρινής αναδόχου (βλ. το από 8.9.2022 2^ο Πρακτικό που εγκρίθηκε με την 57/16/23.9.2022 απόφαση του ΔΣ της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.). Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού έκρινε τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης πλήρη και εισηγήθηκε την οριστική κατακύρωση του διαγωνισμού στην προσφέρουσα. Το σχετικώς συνταγέν από 27.9.2022 3^ο Πρακτικό εγκρίθηκε με την 60/17/30.9.2022 απόφαση του ΔΣ της Ε.Α.Γ.Μ.Ε., με την οποία κατακυρώθηκε οριστικά το

αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην ανώνυμη εταιρεία ..., βάσει της ανωτέρω οικονομικής προσφοράς της.

15. Τέλος, όπως βεβαιώνεται με το 8359/18.10.2022 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. βεβαιώνεται ότι κατά της ελεγχόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας δεν ασκήθηκαν ένδικα μέσα.

16. Με δεδομένα όσα προεκτέθηκαν και σύμφωνα με τις νομικές σκέψεις που προηγήθηκαν, το Κλιμάκιο κρίνει τα ακόλουθα:

16.1 Μη νομίμως με τη διακήρυξη, που δημοσιεύθηκε εντός του 2022, τέθηκε ως κριτήριο, αφενός, ο ειδικός ετήσιος κύκλος εργασιών των ετών 2018, 2019, 2020, και, αφετέρου, η μη εμφάνιση ζημίας σε καμία από τις τρεις αυτές χρήσεις (2018-2020), καθόσον για τη συνδρομή και την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των συμμετεχόντων, κρίσιμα είναι τα στοιχεία που τελούν σε χρονική εγγύτητα με την ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης. Ως εκ τούτου, μη νομίμως εξαιρέθηκε το έτος 2021, που αποτελεί το εγγύτερο στο χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού έτος. Η ως άνω ενέργεια της αναθέτουσας αρχής ενδεχομένως να απέτρεψε υποψήφιους οικονομικούς φορείς, που πληρούσαν τα ζητούμενα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας κατά το έτος 2021 -το οποίο είναι το εγγύτερο προς τον χρόνο διεξαγωγής του διαγωνισμού και άρα το πλέον πρόσφορο εν όψει των απαιτήσεων που απορρέουν από την αρχή της αναλογικότητας-, χωρίς μάλιστα να συντρέχει βάσιμος προς τούτο δικαιολογητικός λόγος, δεδομένου, άλλωστε, ότι για την απόδειξη των ως άνω κριτηρίων γίνονται δεκτά, πλην των αναφερόμενων στο άρθρο 2.2.9.2 Β.3. της διακήρυξης, και οποιαδήποτε άλλα προσκομιζόμενα από τους υποψηφίους πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία.

16.2 Η απαίτηση του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης να έχουν εκτελέσει οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς, αφενός μεν τρεις (3) συμβάσεις στο αντικείμενο της παρούσας διακήρυξης και συνολικού προϋπολογισμού

αυτών τουλάχιστον ίσου με το 50% του προϋπολογισμού του αρχικού έργου (χωρίς να γίνεται διάκριση αν πρέπει οι υπηρεσίες να έχουν παρασχεθεί σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα) [2.2.6.1], αφετέρου δε, τρία (3) έργα/συμβάσεις υπηρεσιών στο αντικείμενο της παρούσας διακήρυξης σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης, εκ των οποίων το ένα έργο/σύμβαση να είναι ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% του προϋπολογισμού του έργου [2.2.6.2], παρίσταται δυσανάλογη σε σχέση με το αντικείμενο του ελεγχόμενου διαγωνισμού. Ειδικότερα, και μεν δεν αποκλείεται, κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων ποιοτικής επιλογής, να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς να έχουν εκτελέσει ορισμένο ελάχιστο αριθμό συμβάσεων, η σχετική όμως ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν θα πρέπει να βαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την κατάδειξη της τεχνικής καταλληλότητας των υποψηφίων να εκτελέσουν την οικεία σύμβαση. Στην προκειμένη περίπτωση, ζητείται η ολοσχερής εκτέλεση έξι (6) τουλάχιστον συναφών συμβάσεων κατά την τελευταία πενταετία, χωρίς ωστόσο να προκύπτει αντικειμενικά για ποιο λόγο δεν αρκεί στην αναθέτουσα αρχή μικρότερη αριθμητικά εμπειρία, δεδομένου και του αντικειμένου της ελεγχόμενης σύμβασης που συνίσταται σε συνήθεις λογιστικές/οικονομικές/διοικητικές εργασίες στο πλαίσιο ενός και μόνον ν.π.δ.δ.. Εξάλλου, το δυσανάλογο της ανωτέρω απαίτησης επιτείνεται από το γεγονός ότι οι τρεις (3) συμβάσεις του όρου 2.2.6.1 και η μία (1) εκ των τριών (3) συμβάσεων του όρου 2.2.6.2, ήτοι οι τέσσερις (4) εκ των έξι (6) ζητούμενων από τη διακήρυξη, πρέπει συνολικά να είναι προϋπολογισμού σε ποσοστό τουλάχιστον 150% του προϋπολογισμού του προς ανάθεση αντικειμένου. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το κριτήριο ότι η μία (1) εκ των τριών (3) ζητούμενων συμβάσεων σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να είναι αυτοτελώς (και όχι σωρευτικώς με τις λοιπές) προϋπολογισμού τουλάχιστον ίσου με το 100% του προϋπολογισμού της ελεγχόμενης σύμβασης (μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος

προαίρεσης), αποτελεί ήδη αφ' εαυτού ένα επαρκές τεκμήριο τεχνικής ικανότητας για το ελεγχόμενο φυσικό αντικείμενο.

16.3 Η απαίτηση στο άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία ένας οικονομικός φορέας για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτείται να διαθέτει μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό τουλάχιστον το τριπλάσιο της ελάχιστης απαιτούμενης ομάδας έργου κατά το τρέχον έτος παρίσταται ομοίως δυσανάλογα περιοριστική. Τούτο, διότι η κατ' ελάχιστον απαιτούμενη ομάδα έργου, που πρέπει να αποτελείται από 15 άτομα, δεν δικαιολογεί την απαίτηση α priori απασχόλησης κατ' ελάχιστον τριπλάσιου προσωπικού, ήτοι 45 ατόμων, κατά το έτος 2022, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο πάροχος της υπηρεσίας πρέπει να συνυπολογίσει ότι κατά τη διάρκεια παροχής των ελεγχόμενων υπηρεσιών θα πρέπει να αναπληρωθούν κάποια εκ των μελών της ομάδας έργου. Μάλιστα, το τελευταίο ενδεχόμενο έχει ληφθεί υπόψη από τον υποψήφιο οικονομικό φορέα, στην προσφορά του οποίου αναφέρονται πλην της βασικής ομάδας έργου και πρόσωπα προς αναπλήρωση (βλ. από 21.7.2022 υπεύθυνη δήλωση προσφέροντος οικονομικού φορέα, όπου προτείνονται τρία (3) αναπληρωματικά μέλη). Συνεπώς, δεν δικαιολογείται για ποιο λόγο δεν μπορούν να εξασφαλιστούν οι στόχοι της αναθέτουσας αρχής για απρόσκοπτη εκτέλεση της σύμβασης δια της θέσπισης ηπιότερων απαιτήσεων, όπως λ.χ. διά της πρόβλεψης ενός εύλογου αριθμού αναπληρωματικών μελών. Σημειωτέον, επιπλέον, ότι κριτήριο ανάθεσης της ελεγχόμενης σύμβασης είναι η βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής, ένα δε εκ των αξιολογούμενων υποκριτηρίων ανάθεσης είναι η δομή και η οργάνωση της ομάδας έργου (βλ. σκ. 10 της παρούσας), με αποτέλεσμα να μην δύναται αυτή να υφίσταται εκτεταμένες αλλαγές, αφού είναι κρίσιμη για το συγκεκριμένο ποιοτικό επίπεδο παροχής υπηρεσιών που εκτίθεται στην τεχνική προσφορά και λαμβάνεται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή. Ως εκ τούτου, η ανωτέρω απαίτηση περί τριπλάσιου προσωπικού όχι μόνο

παρίσταται δυσανάλογα περιοριστική στην προκειμένη περίπτωση, αλλά και απρόσφορη για την εξυπηρέτηση των αναγκών της συγκεκριμένης σύμβασης, η ποιοτική εκτέλεση της οποίας συναρτάται με μια συγκεκριμένη ομάδα έργου που πρέπει, κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, να παραμείνει ίδια καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

16.4 Η απαίτηση στο άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία οι υποψήφιοι φορείς πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον 10ετη προϋπηρεσία σε λογιστικές, φοροτεχνικές υπηρεσίες και η οποία αποδεικνύεται με την προσκόμιση εκτύπωσης προσωποποιημένης πληροφόρησης και κωδικών δραστηριότητας (ΚΑΔ) από την ΑΑΔΕ, καθώς και της άδειας άσκησης επαγγέλματος, πέραν του ότι δεν αποτελεί ένα από τα περιοριστικά προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 στοιχεία που αποδεικνύουν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων, είναι και υπέρμετρα περιοριστική, αφού εξαιτίας αυτής αποκλείονται αδικαιολόγητα από τον ελεγχόμενο διαγωνισμό οικονομικοί φορείς που λειτουργούν μικρότερο χρονικό διάστημα και πληρούν (ή ενδεχομένως υπερπληρούν) κατά τα λοιπά τα τιθέμενα από τη διακήρυξη κριτήρια επιλογής, με αποτέλεσμα το μη άνοιγμα της αγοράς σε νεοπαγείς επιχειρήσεις. Το γεγονός δε και μόνον της δραστηριοποίησης για δέκα (10) έτη στον χώρο της λογιστικής είναι, σε κάθε περίπτωση, απρόσφορο να αποδείξει το ζητούμενο minimum ικανότητας εκτέλεσης του συγκεκριμένου συμβατικού αντικειμένου, όπως αυτό αναλύεται στη διακήρυξη, αφού μόνη η δραστηριοποίηση δεν συνεπάγεται και προηγούμενη εμπειρία σε αντικείμενο ανάλογο (ποιοτικά και ποσοτικά) με αυτό της προς ανάθεση σύμβασης.

16.5 Δεν παρατίθεται με σαφήνεια ο τρόπος εξαγωγής της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης με παράθεση των στοιχείων και αναλυτική τεκμηρίωση της καθαρής αξίας μονάδας, ήτοι του ποσού των 48.750 ευρώ. Ως εκ τούτου, το παρόν Κλιμάκιο δεν δύναται να ελέγξει τη

νομιμότητα του προϋπολογισμού κατ' εφαρμογή της αρχής της οικονομικότητας. Τούτο όμως, συνιστά, εν προκειμένω, ουσιώδη πλημμέλεια, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι η μοναδική συμμετέχουσα στο διαγωνισμό εταιρεία υπέβαλε οικονομική προσφορά (1.647.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.) με μικρή μόνον έκπτωση επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης (1.755.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.).

17. Οι ανωτέρω αναφερόμενες πλημμέλειες παρίστανται ουσιώδεις, εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν αναπτύχθηκε ουσιαστικός ανταγωνισμός, καθώς στον ελεγχόμενο διαγωνισμό υποβλήθηκε μία μόνο προσφορά.

18. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, στον ελεγχόμενο διαγωνισμό διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες με συνέπεια να κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος προς έλεγχο σχεδίου σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς

Κωλύεται η σύναψη του σχεδίου σύμβασης για την ανάθεση από την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του αντικειμένου «Παροχή Υπηρεσιών Λογιστικής και Διοικητικής Υποστήριξης της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΠΠΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ